

เปิดประตูเศรษฐกิจ การค้าจังหวัดนครพนมสู่สปป.ลาว

GATEWAY FOR ECONOMIC TRADE IN NAKHON PHANOM PROVINCE TO LAOS

ประครองขวัญ สังจะโป๊ะ

Prakrongkwan Sungjapo

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธนบุรี

Prakrongkwan.s@gmail.com

บทคัดย่อ

การส่งเสริมการค้าผ่านชายแดนจังหวัดนครพนมของไทยและสปป.ลาว คือการเปิดประตูบานใหญ่ที่สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั้งสองประเทศ ทำให้ประชาชนทั้งสองประเทศมีโอกาสสร้างงานและรายได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ค้นคว้าบทความได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันจังหวัดนครพนมมีการส่งเสริมการค้าผ่านจุดผ่านแดนถาวร 2 จุด และจุดผ่อนปรน 4 จุด โดยไทยได้เปรียบดุลการค้าประเทศลาวและมีมูลค่าการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากคุณภาพดีและราคาไม่สูงมาก การที่ประเทศไทยมีชายแดนติดกับประเทศลาว ทำให้มีความได้เปรียบประเทศคู่แข่งเช่นจีน และญี่ปุ่น เนื่องจากการขนส่งสินค้ามีต้นทุนด้านโลจิสติกส์ที่ต่ำกว่า การเดินทางข้ามไปมาระหว่างคนทั้งสองประเทศมีความสะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้คนลาวและคนไทยสามารถเดินทางข้ามไปมาเพื่อการค้าและการท่องเที่ยวได้อย่างราบรื่น ปัจจุบันสินค้าของไทยได้รับความนิยมสูงจากประชาชนลาว ส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ ประเทศไทย สินค้าส่งออกที่ติดอันดับหนึ่งในห้าอันดับคือ หน่วยบันทึกคอมพิวเตอร์ เครื่องดื่มชูกำลัง ผักและผลไม้และสินค้าอุปโภคบริโภคอื่นๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่ดีของผู้ประกอบการไทยที่จะขยายตลาดไปประเทศลาวและประเทศที่สามในอนาคต

คำสำคัญ: จุดผ่านแดนถาวร, จุดผ่อนปรนการค้า, การค้าผ่านชายแดน, ดุลการค้า

Abstract

By promoting cross-border trade between Nakhon Phanom province of Thailand and Laos. Will provide gateway for economic prosperity & stability in the region and good inter relations. Export-Import of goods and services benefits both countries. Which creates jobs opportunities and bring income stability in the region. The researcher collected data from in-depth interviews and conducted research on relevant research. Currently, Thai Government is promoting two Permanent Crossing Point and four Check Point Border Trade in Nakhon Phanom province. Due to better quality products & services at reasonable price, Thailand is enjoying a trade surplus with Laos and its exports have increased steadily in recent years. As Thailand share border with Laos, the cost of goods transportation and logistics cost is very low. Which provides cut edge advantage while competing with countries such as China and Japan. Also traveling between the two countries is convenient and fast. Thus citizens of Laos and Thailand can conveniently cross the border. Which help in smooth trading and boost tourism. Currently, Thai products are widely popular among the people of Laos and for that, one of the influential factor is, Thai Media

which has wide presence and coverage in Laos. It is major means of advertising and spreading awareness of Thai products & services among Laos consumers. Thailand's top five exporting products are Computers, recording units, energy drinks, Fruits & vegetables and other consumer goods of daily-use. Therefore, cross-border trade will provide emence opportunity to the Thai entrepreneurs in Laos and will set a good example, which will lead to cross border trade with other Thai neighboring countries in the near future.

Keywords: Permanent Crossing Point, Check Point Border Trade, Cross-border trade, Balance of trade

บทนำ

ประเทศไทยและประเทศลาว มีเส้นแบ่งเขตแดนที่มีความยาวรวมทั้งสิ้น 1,810 กิโลเมตร มีแม่น้ำโขงกั้นเขตพรมแดนทำให้ติดต่อสัญจรไปมาระหว่างกัน ในอดีตยังไม่มีการจัดสถานที่สำหรับซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า จนกระทั่งการค้ามีปริมาณการซื้อขายกันเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาผ่อนปรนให้มีการค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าสำหรับประชาชนทั้งสองฝ่าย เพื่อสานต่อความสัมพันธ์ของไทยและสปป.ลาว ให้ยั่งยืนต่อไป ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมจึงได้นำเรื่องเสนอกับคณะอนุกรรมการ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาการเปิดจุดผ่อนปรนการค้า (Check Point For Border Trade) เพื่อพิจารณานโยบายการกำหนดแนวทางและปฏิบัติด้านการค้าชายแดนเพื่อให้เป็นมาตรฐาน กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจพิจารณาเปิดจุดผ่อนปรนการค้า ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ทางหน่วยงานราชการมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการกำหนดนโยบายรับผิดชอบโดยสภาความมั่นคงแห่งชาตินำกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย กฎหมายว่าศุลกากร กฎหมายว่าด้วยการเข้าเมืองทั้งคนและยานพาหนะ กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และโรคระบาดสัตว์เป็นต้น ด้านนโยบายกำหนดให้เปิดจุดผ่อนปรนการค้า อนุญาตให้ประชาชนลาวและไทยนำสินค้ามาซื้อขายแลกเปลี่ยน โดยมีแนวทางปฏิบัติ 5 ข้อ ดังนี้

1. ประเภทสินค้า เป็นสินค้าประเภทอุปโภคและบริโภค และของที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน
2. มูลค่าการซื้อขาย กำหนดให้มูลค่าการซื้อขายต่อคนในหนึ่งวันเป็นจำนวน 500,000 บาท
3. พื้นที่ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า พิจารณาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการรักษาความปลอดภัยของ

เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการตรวจสอบตัวบุคคล การตรวจสอบประเภทสินค้าและจำนวนสินค้า

4. ระยะเวลาในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า พิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่เพื่อให้สอดคล้องกับการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

5. หลักฐานการเข้าออก กำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดูแลหลักฐานการเข้าออกของผู้ที่เข้ามาซื้อขายแลกเปลี่ยนอย่างใกล้ชิด

ข้อมูลการค้าชายแดนของจังหวัดนครพนม 6 จุด

การติดต่อสัญจรของประเทศไทยกับสปป.ลาว เพื่อนำสินค้าพื้นบ้านมาแลกเปลี่ยนและซื้อขายกับประชาชนแถบเลียบฝั่งแม่น้ำโขงของประเทศไทย ทำให้เกิดการขยายตัวด้านการค้าขายระหว่างไทยกับสปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันภาครัฐได้มีส่วนเข้ามาบริหารจัดการรูปแบบการค้าและเปิดให้มีจุดการค้าในจังหวัดนครพนม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ 1) จุดผ่านแดนถาวร มี 2 จุด ได้แก่ สะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3 และ ท่าเทียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม 2) จุดผ่อนปรนการค้า มี 4 จุด ได้แก่ จุดผ่อนปรนอำเภอบ้านแพง จุดผ่อนปรนอำเภอท่าอุเทน จุดผ่อนปรนอำเภอเมืองนครพนม จุดผ่อนปรนอำเภอธาตุพนม ซึ่งแต่ละแห่งจะแสดงในภาพดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงการค้าชายแดน 6 จุด จังหวัดนครพนม

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม (2560) ฐานข้อมูลเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม

1. จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนมจากข้อมูลการค้าชายแดนจังหวัดนครพนม (2017) กล่าวว่า จุดผ่านแดนถาวรสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3 มีสำนักงานอยู่ที่บ้านห้อม ตำบลอาจเสมอ อำเภอเมืองนครพนม เปิดเวลา 08.00-18.00 น. ตรงกับด่านคำม่วน บ้านเวินใต้ เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ในสปป.ลาว จุดนี้สามารถเชื่อมโยงจังหวัดอุดรธานี สกลนคร นครพนม สู่เมืองเมืองท่าแขก เมืองหลักชาวของประเทศลาวไปถึงเมืองวินท์ เมืองกวางบิงในประเทศเวียดนาม จัดตั้งตามนโยบายส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นที่ เป็นแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสปป.ลาว ตามยุทธศาสตร์ความร่วมมือเศรษฐกิจจิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง ซึ่งเป็นลักษณะระบบเศรษฐกิจแบบเมืองคู่แฝด สำหรับสิทธิประโยชน์ในการนำเข้า ส่งออก คือการยกเว้นค่าภาษีอากรศุลกากรด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อสร้าง มีเส้นทางเชื่อมต่อไปประเทศเวียดนามและจีนตอนใต้ จึงเป็นเส้นทางเศรษฐกิจที่สำคัญและเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว มีระยะทางใกล้กว่าพรมแดนสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่2 ในการเดินทางไปเวียดนามและจีน การขนส่งสินค้าสามารถเชื่อมต่อท่าเรือน้ำลึกเมืองวุงอานที่เวียดนาม สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกประเทศลาวสูงสุด ได้แก่หน่วยบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ รองลงมาคือ เครื่องดื่มชูกำลัง และผลไม้สด ชนิดต่างๆ สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากสปป.ลาวมากที่สุดเป็นอันดับที่1 ได้แก่ เครื่องรับส่งวิทยุ โทรศัพท์อุปกรณ์ครบชุด รองลงมาได้แก่คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุดและแท็บเล็ตอันดับที่3 ได้แก่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากการค้าและการขนส่ง ประเทศไทย (นครพนม) ยังมีรายได้จากการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมได้ยกให้เป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านด้านการท่องเที่ยวได้จัดกิจกรรมท่องเที่ยวจากไทย (นครพนม) ลาว เวียดนาม ในโครงการ “วันเดียวเที่ยว3ประเทศ” เมื่อข้ามสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3 จะถึงด่านคำม่วนที่สปป.ลาว สามารถเลือกได้หลายเส้นทาง ถ้าใช้เส้นทางหมายเลข13 วิ่งขนานไปกับแม่น้ำโขงแล้วขึ้นเหนือจะมีทางแยก ให้เลี้ยวขวาเพื่อเข้าเส้นทาง หมายเลข8 ผ่านเมืองคำเกิด เมืองหลักชาวของ สปป.ลาว แล้วมุ่งหน้าไปด่านน้ำพาว เกาแจว จุดชายแดนลาว-เวียดนามถึง

เมืองจันทน์บ้านเกิดท่านโฮจิมินห์ ระยะทางจากสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3 ถึงเมืองจันทน์ของเวียดนามประมาณ 300 กิโลเมตร อีกเส้นทางหนึ่งจากสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3 ไปสปป.ลาว แขวงคำม่วน ใช้เส้นทางหมายเลข12 ของสปป.ลาว ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร จะถึงด่านนาพั่วของสปป.ลาว ด่านจอหลอของเวียดนาม จากนั้นระยะทางอีกประมาณ 150 กิโลเมตร จะถึงเมืองดงเหย จังหวัดกว๋างบินห์ในเวียดนามตอนกลาง ระยะทางจากสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่3 ถึง จังหวัดกว๋างบินห์ของเวียดนามประมาณ 300 กิโลเมตร จากเส้นทางดังกล่าวสามารถจัดทริป “เที่ยว 3 ประเทศกินข้าว 3 แผ่นดิน”

2. จุดผ่านแดนถาวร ทำเรียบเรือเทศบาลเมืองนครพนม

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครพนม (2556) กล่าวว่า จุดผ่านแดนถาวร ทำเรียบเรือเทศบาลเมืองนครพนมตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม เวลาทำการ 08.00-18.00 น. ติดกับเมืองท่าแขก แขวงคำม่วนใน สปป.ลาว เปิดทำการทุกวัน เวลา 08.00 – 18.00 น. ทำเรียบเรือเทศบาลเมืองนครพนมเป็นจุดผ่านแดนที่คนลาวและคนไทยสามารถสัญจรไปมาทั้งสองฝั่งได้อย่างสะดวก สำหรับคนไทยที่จะข้ามฝั่งไปสปป.ลาว ต้องแสดงหนังสือผ่านแดนหนังสือเดินทางกับเจ้าหน้าที่ที่ด่านพร้อมจ่ายค่าธรรมเนียมจำนวน 60 บาท กรณีที่ไม่มีหนังสือเดินทางจะต้องนำบัตรประชาชนเพื่อทำหนังสือเดินทางชั่วคราวพร้อมจ่ายค่าธรรมเนียมการทำบัตรจำนวน 140 บาท สามารถอยู่ได้ 3 วัน สำหรับคนลาว ที่ข้ามมาประเทศไทยจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเข้าประเทศจำนวน 60 บาท คนลาวที่มาฝั่งไทยในด่านนี้ประมาณร้อยละ 80 มาซื้อของกลับประเทศเพื่อไปขายและร้อยละ 20 มาเพื่อท่องเที่ยว สินค้าส่งออกสูงสุดอันดับ1 ได้แก่ สินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าส่งออกสูงสุดอันดับ2 ได้แก่ สินค้าตกแต่งบ้าน เช่น เตียนนอน สินค้าส่งออกสูงสุดอันดับ3 ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป เช่น ผงซักฟอก แชมพู น้ำมันพืช น้ำปลา ฯลฯ

3. จุดผ่อนปรน บ้านโพธิ์ไทร

เจ้าหน้าที่จุดผ่อนปรน บ้านโพธิ์ไทร อำเภอบ้านแพง (2560) กล่าวว่า จุดผ่อนปรน บ้านโพธิ์ไทร ตั้งอยู่ที่ท่าเทียบเรือบ้านแพง บ้านโพธิ์ไทร หมู่ที่ 2 ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง ห่างจากจุดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครพนมประมาณ 92 กิโลเมตร ระยะทางจากท่าเรือไปอำเภอบ้านแพงประมาณ 5 กิโลเมตร เวลาทำการ วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 09.00-13.00 น. ตรงกับบ้านท่าสะอาด เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซในสปป.ลาว ประชาชนลาวที่เข้ามาประเทศไทยจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการเข้าประเทศคนละ 20 บาท วันจันทร์กับวันพฤหัสบดี จะมีจำนวนประชาชนจากสปป.ลาว มาซื้อของจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับวันอื่นของสัปดาห์ จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทรอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ควบคุมการเข้าออกของคนลาว หน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมศุลกากร ตำรวจตะเวนชายแดน หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำน้ำโขง กรมปศุสัตว์ และฝ่ายปกครอง ร่วมกันปฏิบัติการในการดูแลคนลาวไม่ให้ออกนอกพื้นที่ ด่านอำเภอบ้านแพงมียอดส่งออกมากกว่ายอดนำเข้า เพราะประชาชนจากสปป.ลาว ที่มาซื้อสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าแม่ค้าที่ซื้อสินค้าเพื่อไปขายปลีกที่ประเทศตัวเอง สินค้าส่งออกดีที่สุดในอันดับ1 ได้แก่ เครื่องมือทางการเกษตร สินค้าส่งออกดีที่สุดในอันดับ2 ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าส่งออกดีที่สุดในอันดับ3 ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป อาทิ น้ำอัดลม ผงซักฟอก เป็นต้น ส่วนสินค้าที่ไทยนำเข้าจากลาวมากที่สุดเป็นอันดับ1 ได้แก่ ผัก ผลไม้ สินค้าที่ไทยนำเข้าจากลาวมากที่สุดเป็นอันดับ2 ได้แก่ ดอกหญ้าที่เอามาทำไม้กวาดซึ่งคนอีสานเรียกว่าดอกแฉะ และสินค้าที่ไทยนำเข้าจากลาวมากที่สุดเป็นอันดับ3 ได้แก่ หอยขม เห็ดหูหนูแห้ง เป็นต้น

4. จุดผ่อนปรน บ้านท่าอุเทน

เจ้าหน้าที่จุดผ่อนปรนการค้าอำเภอท่าอุเทน (2560) กล่าวว่า จุดผ่อนปรน บ้านท่าอุเทน ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน ตั้งอยู่ถนนเลียบบแม่น้ำโขง ห่างจากตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครพนมประมาณ 30 กิโลเมตร เวลาทำการ 09.00 - 13.00 น. ทุกวัน จันทร์ และวันหยุดหัตสบดี ตรงกับบ้านหินปูน เมืองหินปูน แขวงคำม่วนในสปป.ลาว รูปแบบการค้าชายแดน ณ จุดผ่อนปรนอำเภอท่าอุเทน เป็นตลาดนัดไทย-ลาว ในพื้นที่เลียบบฝั่งโขงของไทย ประชาชนทั้งสองประเทศจะนำสินค้ามาเพื่อซื้อขายกันในบริเวณจุดผ่อนปรนที่เรียกว่าตลาดนัดไทย-ลาว จุดผ่อนปรนนี้อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ควบคุมการเข้าออกของคนลาว หน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบได้แก่ สภ.ท่าอุเทน กองร้อยทหารพราน 2016 หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำน้ำโขงจังหวัดนครพนม ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 237 เจ้าหน้าที่จากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครพนมและด่านศุลกากรนครพนม นครพนม ท่าแขก (แขวงคำม่วน) ลักษณะด่านเป็นโป๊ะท่าเทียบเรือ มีเจ้าหน้าที่จากอำเภอท่าอุเทน ฝ่ายความมั่นคงบันทึกข้อมูลเข้าออกของคนลาว ซึ่งคนลาวจะต้องแสดงหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ด่านสปป.ลาวออกให้กับเจ้าหน้าที่ฝั่งไทยพร้อมทั้งจ่ายค่าธรรมเนียมการเข้าประเทศ จำนวน 20 บาท ให้กับเจ้าหน้าที่อำเภอท่าอุเทนและจำนวน 10 บาท ให้กับเจ้าหน้าที่ของเทศบาล เจ้าหน้าที่จะบันทึกข้อมูลประเภทและจำนวนสินค้าที่ประชาชนสปป.ลาวนำมาขาย ราคาขาย ทั้งขาเข้าและขาออกสินค้าส่งออกสูงที่สุดในด่านนี้ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ผงซักฟอก แชมพู บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ฯลฯ ส่วนสินค้าที่นำเข้าสูงที่สุดในด่านนี้ได้แก่ เห็ดหูหนูแห้ง หอยขม สัตว์ป่าชนิดต่างๆ ของป่าหายาก ฯลฯ

5. จุดผ่อนปรนบ้านหนาดท่า

อัคเดช นาคสุวรรณ (2560) กล่าวว่า ตั้งอยู่ที่ท่าบ้านหนาดท่า ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมืองนครพนม เวลาทำการ 07.30 - 15.00 น. ทุกวันอังคารและวันศุกร์ ห่างจากตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดนครพนมประมาณ 25 เป็นเขตติดต่อกับบ้านปากเปง เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ในสปป.ลาว ประชาชนลาวที่เดินทางมาประเทศไทยต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเข้าประเทศสำหรับคนลาว จำนวน 20 บาท สินค้านำเข้าและส่งออกจะผ่านกระบวนการบันทึกข้อมูล หน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบในการบันทึกคนและสินค้าที่ได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมศุลกากร ตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำน้ำโขง กรมปศุสัตว์ และฝ่ายปกครอง ร่วมกันปฏิบัติการในการดูแลคนลาวไม่ให้ออกนอกพื้นที่ คนที่ข้ามมาจะต้องกลับในวันและเวลาที่กำหนด สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกสูงที่สุดเป็นอันดับ 1 ในด่านนี้ได้แก่ ผลไม้ชนิดต่างๆ เช่น สับปะรด มะละกอ ส้ม แตงโม มะนาว ฯลฯ สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกสูงเป็นอันดับ 2 ได้แก่ สินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่ม สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกสูงเป็นอันดับ 3 ได้แก่ สินค้าบริโภคทั่วไป เช่น ไข่ไก่ พริกแห้ง ปลาหู เป็นต้น สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสูงเป็นอันดับที่ 1 คือ สินค้าบริโภค ได้แก่ หน่อไม้ เห็ด หนังกุ้ง ปลา กุ้ง หอย กบ ฯลฯ สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสูงเป็นอันดับที่ 2 คือ สินค้าประเภทเครื่องจักสาน ได้แก่ กระติบข้าว กระดังหวด สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสูง เป็นอันดับที่ 3 คือ ผลไม้ชนิดต่างๆ ได้แก่ ทุบิม มะขาม เป็นต้น

6. จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี

เจ้าหน้าที่จุดผ่อนปรนการค้าอำเภอธาตุพนมสามัคคี (2560) กล่าวว่า จุดผ่อนปรนบ้านธาตุพนมสามัคคี ตั้งอยู่ที่ถนนริมเขื่อนหน้าเทศบาลตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม เวลาทำการ 07.00 - 15.00 น. ทุกวันจันทร์และวันหยุดหัตสบดี ห่างจากตรวจคนเข้าเมืองของจังหวัดนครพนมประมาณ 50 กิโลเมตร เป็นเขตติดต่อกับบ้านด่าน เมืองหนองบก แขวงคำม่วน และบ้านปากเซบั้งไฟ เมืองไชยบุรี แขวงสะหวันนะเขตในสปป.ลาว คนลาวที่เดินทางเข้าประเทศต้องแสดงเอกสารผ่านแดนคือหนังสือ

เดินทางชั่วคราวและชำระค่าธรรมเนียมเข้าประเทศคนละ 20 บาท สำหรับสินค้าเจ้าหน้าที่จะบันทึกข้อมูลประเภทและจำนวนสินค้าที่ประชาชนสปป.ลาว นำมาขาย ราคาขาย ทั้งขาเข้า และขาออก หน่วยงานที่ดูแลและร่วมรับผิดชอบได้แก่ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กรมศุลกากร ตำรวจตะเวนชายแดน หน่วยเรือรักษาความสงบเรียบร้อยตามลำน้ำโขง กรมปศุสัตว์ และฝ่ายปกครอง ร่วมกันปฏิบัติการในการดูแลคนลาวไม่ให้ออกนอกพื้นที่ที่กำหนด สินค้าประเทศไทยส่งออกสูงเป็นอันดับที่1 ได้แก่ โทรศัพท์ สินค้าประเทศไทยส่งออกสูงเป็นอันดับที่2 ได้แก่ วิทยุ สินค้าประเทศไทยส่งออกสูงเป็นอันดับที่3 ได้แก่ หม้อหุงข้าว สินค้าประเทศไทยนำเข้าสูงเป็นอันดับที่1 ได้แก่ หนังสืม อันดับที่2 ได้แก่ กิ่งก่า อันดับที่3 ได้แก่ กล้วย และหน่อไม้สด เป็นต้น

ข้อกำหนดทางการค้า ณ จุดผ่อนปรนการค้า

1. การค้าชาย ณ จุดผ่อนปรนการค้าของประชาชน กำหนดให้นโยบายการค้าและแนวทางปฏิบัติเป็นไปตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2530 โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดูแลทางการค้าตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่รับผิดชอบร่วมกันกับหน่วยงานด้านความมั่นคงและหน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

2. การค้าด้านช่องทางศุลกากรของบริษัทจดทะเบียน ไม่กำหนดมูลค่าการค้า และการค้าดังกล่าวต้องได้รับการรับรองจากรัฐบาลประเทศนั้นๆสำหรับส่งออก ในช่องทางจุดผ่านแดนถาวร และช่องทางอื่นที่ปลอดภัย รับผิดชอบโดยกรมศุลกากรประสานงานกับทางจังหวัดและหน่วยงานด้านความมั่นคงชายแดน

3. จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนที่ประกาศเปิดแล้ว กรณีที่มีสินค้านำเข้าและส่งออกจุดเดียวกัน กรมศุลกากรต้องระบุให้ชัดเจนว่าจุดดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ 2 ลักษณะ พิธีการศุลกากรการนำเข้า ส่งออกสินค้าผ่านจุดผ่อนปรนการค้า กรมศุลกากรกำหนดว่าสินค้าที่มีปริมาณเล็กน้อยที่ประชาชน สปป.ลาวติดตัวมาเพื่อซื้อขายแลกเปลี่ยน ณ จุดผ่อนปรนการค้า นั้นกรมศุลกากรจะไม่เรียกเก็บภาษี แต่หากเป็นสินค้าจำนวนมาก ค่าขายเพื่อกำไรจะเก็บภาษีตามพระราชกำหนดพิภคัตตราศุลกากร รวมถึงสินค้าอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เช่น พืชไร่บางชนิด เพื่อเป็นการคุ้มครองพืชไร่ในประเทศต้องได้รับอนุญาตก่อนนำเข้าสินค้า กรณีที่มีสินค้าจำนวนมากติดตัวผู้โดยสารเป็นลักษณะเพื่อการค้าเอากำไร เจ้าหน้าที่ศุลกากรอาจใช้วิธีเรียกเก็บอากรและออกใบเสร็จรับเงิน ณ จุดผ่อนปรนการค้าเรียกว่าการศุลกากร โดยสินค้านำเข้าต้องเป็นไปตามเกณฑ์การนำเข้า ส่งออกของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มูลค่าไม่เกิน 20,000 บาท ต้องชำระอากรให้เสร็จในวันเดียวกัน หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เจ้าหน้าที่จะกักสินค้าไว้เพื่อผ่านพิธีการใบขนสินค้าขาเข้าพร้อมเสียอากรที่ด่านศุลกากร มูลค่าสินค้าต่อคนต่อหนึ่งวัน ต้องไม่เกิน 500,000 บาท หรือตามความเหมาะสมของสภาพการค้าแต่ละท้องที่ที่กำหนด

สุนัฐวิทย์ น้อยโสภณ (2559) กล่าวว่า ตามทฤษฎีการค้าโลก World Trade Organization (WTO) เป็นองค์การนานาชาติสังกัดองค์การสหประชาชาติ (UN) วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการค้าเสรีระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิก ตามข้อตกลงทางการค้าที่มีต่อกันและเพื่อยุติข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ สปป.ลาวเป็นประเทศล่าสุดของ ASEAN ที่เป็นสมาชิกของ WTO ซึ่งการเปิดประตูการค้าของสปป.ลาว สู่ตลาดโลกหากการค้าของลาวเติบโตขึ้นก็ทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์ด้านโลจิสติกส์เพราะหากต้องส่งออกไปภูมิภาคตะวันตกหรือทางใต้คาบสมุทรอินโดจีน ต้องอาศัยการนำเข้าหรือส่งออกด้วยท่าเรือของไทย และทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศของศาสตราจารย์ไมเคิล อี พอร์ตเตอร์ เน้นแนวคิดที่ว่าประเทศที่จะสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้จะต้องมีความได้เปรียบภายในโดยพิจารณา 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการผลิต สถานะด้านอุปสงค์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวพันกัน และกลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ ซึ่งในการค้าผ่านชายแดนนี้ ประกอบด้วยปัจจัยด้านการผลิตทางด้านที่ดิน แรงงาน และทรัพยากรท้องถิ่นในประเทศให้เกิดประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวพันกันทางด้านธุรกิจ สามารถส่งออกสินค้าไปประเทศเพื่อนบ้านตามความต้องการของลูกค้าได้ทันเวลา ซึ่งเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำสุดและด้านการขนส่งที่ได้เปรียบตลาดจากยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่ต้องใช้ต้นทุนการผลิตและเวลาในการขนส่งที่สูงกว่า

ตารางที่ 1 รายการและปริมาณสินค้าส่งออกสูงสุด 5 อันดับ ของด้านการค้าชายแดนจังหวัดนครพนม

หน่วยเป็น : ล้านบาท

ลำดับ	รายการสินค้า	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559
1	หน่วยบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์	15,974	23,956	29,178
2	เครื่องดื่มบำรุงกำลัง	7,081	9,865	11,862
3	ผลไม้สด(ขนุนลำไย ชมพู พุเรียน มะขาม)	2,289	6,207	10,526
4	ลำไยอบแห้ง	1,535	3,327	7,797
5	มะม่วง มังคุด	1,657	2,215	5,394

ที่มา: จากข้อมูลสถิติการค้าจุดผ่อนปรน ด่านจังหวัดนครพนม – สปป.ลาว

อรอุมา ดอกไม้ เจ้าหน้าที่ศูนย์เศรษฐกิจการค้า จังหวัดนครพนม (2560) ได้ให้ข้อมูลว่า สินค้าของไทยได้รับการยอมรับจากประเทศลาว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและยังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น จากตารางแสดงรายการสินค้าและปริมาณการส่งออกมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกสูงที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ หน่วยบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ พบว่าอัตราการเติบโตมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.2558 คิดเป็นร้อยละ50 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2557 มีอัตราการเติบโตในปี พ.ศ.2559 คิดเป็นร้อยละ22 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2558 สินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงเป็นอันดับ 2 ได้แก่ เครื่องดื่มชูกำลัง พบว่าอัตราการเติบโตมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.2558 คิดเป็นร้อยละ39 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2557 มีอัตราการเติบโตในปี พ.ศ.2559 คิดเป็นร้อยละ20 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2558 สินค้าที่ส่งออกสูงเป็นอันดับ3 ได้แก่ ผลไม้สด พบว่าอัตราการเติบโตมีมูลค่าเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ.2558 คิดเป็นร้อยละ171 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2557 มีอัตราการเติบโตในปี พ.ศ.2559 คิดเป็นร้อยละ70 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ.2558

ตารางที่ 2 สถิติการค้าผ่านจุดผ่อนปรน จังหวัดนครพนมกับสปป.ลาว จาก พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2559

หน่วยเป็น : ล้านบาท

ปี	มูลค่าผ่านจุดผ่อนปรน		
	มูลค่าการค้า	มูลค่านำเข้า	มูลค่าส่งออก
พ.ศ.2557	126,035,026	10,837,084	115,197,942
พ.ศ.2558	142,546,579	18,886,526	123,660,054
พ.ศ.2559	143,026,304	17,299,300	125,727,004

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม โดยความร่วมมือจากที่ทำการปกครองอำเภอบ้านแพง อำเภอธาตุพนม อำเภอเมืองและอำเภอท่าอุเทน

อรอุมา ดอกไม้ เจ้าหน้าที่ศูนย์เศรษฐกิจการค้า จังหวัดนครพนม (2560) ได้ให้ข้อมูลว่า ข้อมูลสถิติการค้าจุดผ่อนปรน การค้าไทย (นครพนม) - สปป.ลาว มีทั้งหมด 4 จุด ซึ่งประกอบด้วย จุดผ่อนปรนอำเภอบ้านแพง จุดผ่อนปรนอำเภอธาตุพนม จุดผ่อนปรนอำเภอเมือง จุดผ่อนปรนท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า มูลค่าการค้าของทั้ง 4 จุด รวมกัน มีมูลค่าการค้าในปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 126,035,026.13 ล้านบาท ปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าการค้า 142,546,579.82 ล้านบาทเมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการค้าในปี พ.ศ. 2558 กับปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น 16,511,553.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.10 มูลค่าการค้าในปี พ.ศ. 2559 เท่ากับ 143,026,304.02 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการค้าในปี พ.ศ. 2559 กับปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น 479,724.20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.34 จากสถิติพบว่า ในปี พ.ศ. 2559 มีมูลค่าการค้าลดลงจากปี พ.ศ. 2558 เป็นร้อยละ 12.76

ตารางที่ 3 วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนของจังหวัดนครพนม

ชื่อจุดผ่านแดน	จุดเด่น	จุดด้อย
1. จุดผ่านแดนถาวร มิตรภาพไทย ลาวแห่งที่3	-การเดินทางมีความสะดวกรวดเร็ว เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางบก -มีเส้นทางที่สามารถเดินทางเชื่อมโยง 3 ได้ ประเทศ ไทย ลาว เวียดนาม -มีระยะทางที่ใกล้ที่สุดในการขนส่งไปเวียดนาม และจีนตอนใต้	-ไม่มีรถโดยสารประจำทางเพื่อเดินทางไปจุดผ่านแดนถาวรมิตรภาพไทยลาว -ไม่มีจุดบริการรับฝากรถส่วนบุคคล
2. จุดผ่านแดนถาวร ท่าเรือบริเวณเทศบาลนครพนม	-อยู่ใกล้ใจกลางเมืองจังหวัดนครพนม -มีจุดบริการนักท่องเที่ยวจากฝั่งไทยไปฝั่งสปป.ลาว	-ไม่มีจุดบริการรับฝากรถส่วนบุคคล
3. จุดผ่อนปรนบ้านโพธิ์ไทร อำเภอ บ้านแพง	-อยู่ใกล้กับจุดตรวจคนเข้าเมืองของจังหวัดนครพนมที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับจุดผ่อนปรน 3 จุด ในนครพนม -จ่ายค่าธรรมเนียมเข้าประเทศ 20 บาท	-มีค่าใช้จ่ายเพิ่มจากการขนส่งสินค้าเพื่อไปที่ท่าเรือ เนื่องจากห่างจากท่าเรือ ประมาณ 2 กิโลเมตร
4. จุดผ่อนปรนบ้านท่าอุเทน อำเภอ ท่าอุเทน	-ทางขึ้น-ลงจากท่าสะตอมีบันไดเป็นคอนกรีตที่กว้างและมีแพเชื่อมกับบันไดทำให้ง่ายต่อการขนสินค้า -จุดผ่อนปรนอยู่ในตัวอำเภอใกล้สถานที่ราชการ หรือ หน่วยงานราชการที่สำคัญ -มีศูนย์ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวของนครพนม ณ จุดผ่อนปรน	-ปัญหาเรื่องที่จอดรถ ยังไม่มีการจัดสรรพื้นที่จอดรถสำหรับแม่ค้าและลูกค้าที่เดินทางไปซื้อของรวมไปที่จอดรถนักท่องเที่ยว -ระบบสาธารณสุขพื้นฐานไม่เพียงพอ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชื่อจุดผ่านแดน	จุดเด่น	จุดด้อย
5. จุดผ่อนปรน บ้านหนาดท่า อำเภอมะนิง	-ใกล้ศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรม คนอีสานและชาวเผ่าผู้ไทที่วัดโกศลัมมิขิมาวาส อำเภอบ้านกลาง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากประชาชนไทยและประชาชนลาว	-หลังจากจุดผ่านแดน ฝั่งสปป.ลาวมีอัตราเพิ่มขึ้น จาก 80 บาทเป็น 240 บาท ทำให้ปริมาณการเข้ามาซื้อขายในเขตพรมแดนนี้ลดน้อยลง ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยขายสินค้าได้น้อยลง -ช่วงหน้าฝนเมื่อน้ำโขงล้นตลิ่งทำให้น้ำทะเลลักเข้ามาบริเวณจุดผ่อนปรนสร้างความลำบากในการซื้อขายสินค้า
6. จุดผ่อนปรน บ้านธาตุพนมสามัคคี อำเภอรือเสาะ	-อยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญเช่นพระธาตุพนม จึงทำให้วันจุดผ่อนปรนมีความคึกคัก	-ทางลงคับแคบเมื่อเทียบกับท่าเรืออื่นๆทำให้มีการขนส่งสินค้าข้ามผ่านแนวกันตลิ่ง

การวิเคราะห์ด้านโอกาสทางการค้าผ่านชายแดนจังหวัดนครพนมกับสปป.ลาว สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. ประเทศไทยได้เปรียบนานาประเทศที่ทำการค้ากับสปป.ลาว เรื่องความสัมพันธ์อันดีที่สืบทอดกันมายาวนาน
2. เนื่องจาก สปป.ลาวมีพื้นที่ติดต่อกับประเทศ จีน เวียดนาม ไทย และกัมพูชา ซึ่งเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่รวดเร็วซึ่งถือได้ว่าเป็นประตูการค้าสู่กลุ่มประเทศเหล่านี้
3. เป็นประตูเศรษฐกิจการค้าการขนส่งสินค้าทางด้านโลจิสติกส์ไปประเทศลาว ประเทศที่สาม อีกทั้งยังสามารถเชื่อมต่อไปยังท่าเรือวอจางและท่าเรือไฮฟองเพื่อขนส่งสินค้าไปยังประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียง (ญี่ปุ่น เกาหลี ไต้หวัน)
4. ระยะทางในการขนส่งสินค้าจากสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 3 ใช้ระยะเวลาเดินทางน้อยกว่าด่านชายแดนอื่นๆในประเทศไทย เมื่อต้องการขนส่งไปประเทศจีน เวียดนามและกัมพูชา
5. สินค้าของไทยเป็นที่ยอมรับของประชาชนในสปป.ลาว เนื่องจากได้รับอิทธิพลหลายอย่างจากประเทศไทย อาทิ ดารา นักร้อง นักแสดง ละครจากประเทศไทย เป็นต้น
6. โอกาสในเรื่องของการสื่อสาร เนื่องจากภาษาพูดของประเทศลาวมีความคล้ายคลึงกับภาษาอีสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จึงทำให้สามารถสื่อสารกันได้ง่ายกว่าประเทศอื่นๆ เช่นประเทศจีน และประเทศเวียดนาม เป็นต้น
7. ตามทฤษฎีการค้าโลก World Trade Organization (WTO) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการค้าเสรีระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิก และ สปป.ลาวเป็นประเทศล่าสุดของ ASEAN ที่เป็นสมาชิกของ WTO ซึ่งการเปิดประตูการค้าของสปป.ลาว สู่ตลาดโลกหากการค้าของลาวเติบโตขึ้นก็ทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์ด้านโลจิสติกส์เพราะหากต้องส่งออกไปภูมิภาคตะวันตกหรือทางใต้คาบสมุทรมอินโดจีน ต้องอาศัยการนำเข้าหรือส่งออกด้วยท่าเรือของไทย

8. ปริมาณการค้าชายแดนมีมูลค่าการเจริญเติบโตสูงขึ้นจึงเป็นโอกาสอันดีที่จะช่วยส่งเสริมด้านการค้าผ่านชายแดน

9. สปป. ได้รับความช่วยเหลือทางด้านการค้าจากต่างประเทศทางด้านสิทธิพิเศษทางด้านการค้าต่างๆ

10. สินค้าที่ส่งออกจากสปป.ลาว ไปประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปจะได้เปรียบคู่แข่งทางด้านอัตราภาษีที่ต่ำกว่า จากสิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากรของ (Generalized System of Preferences : GSP)

ข้อมูลจาก องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC). (2560)

วิเคราะห์อุปสรรคทางการค้าผ่านชายแดนของจังหวัดนครพนมกับสปป.ลาว

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการค้าผ่านชายแดนจังหวัดนครพนมกับสปป.ลาว สามารถวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การศึกษาดูงานในพื้นที่จริง และจากการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ช่วงฤดูร้อน ปริมาณน้ำในแม่น้ำโขงมีปริมาณลดลงมากส่งผลให้บางช่วงของแม่น้ำโขงมีเนินทราย โขดหิน ขึ้นบริเวณกลางแม่น้ำโขงจึงทำให้เป็นอุปสรรคด้านการคมนาคมในการขนส่งสินค้าทางเรือ
2. ความพร้อมของระบบสาธารณสุขพื้นฐานที่ยังไม่เพียงพอ รวมถึงปัญหาเรื่องท่อจราจร ยังไม่มีการจัดสรรพื้นที่จราจรสำหรับแม่ค้าและลูกค้าที่เดินทางไปซื้อของรวมไปที่จอดรถนักท่องเที่ยวต่างถิ่น
4. ปัญหาเรื่องงบประมาณสนับสนุนในการพัฒนาพื้นที่ในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนรัฐบาล

บทสรุป

การเปิดการค้าชายแดนของจังหวัดนครพนมซึ่งประกอบด้วย 6 จุดการค้า ซึ่งประกอบด้วย จุดผ่านแดนถาวร 2 จุด และจุดผ่อนปรนการค้า 4 จุด พบว่า การส่งเสริมการค้าผ่านชายแดนของจังหวัดนครพนมและสปป.ลาว เป็นการเปิดประตูบานใหญ่ที่ช่วยสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสปป.ลาวมีพื้นที่ใกล้กับประเทศ จีน เวียดนาม และกัมพูชา ซึ่งเป็นประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจที่รวดเร็วและเป็นเส้นทางขนส่งด้านโลจิสติกส์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นประตูการค้าสู่กลุ่มประเทศดังกล่าว และเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยจะทำการค้ากับสปป.ลาว เนื่องจากมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศมายาวนาน มีการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั้งสองประเทศร่วมกัน ส่งผลให้ประชาชนทั้งสองประเทศมีโอกาสสร้างงานและรายได้อย่างต่อเนื่อง จังหวัดนครพนมมีที่ตั้งที่อยู่ใกล้ชายแดนสปป.ลาว ได้เปรียบด้านความสัมพันธ์อันดีที่สืบทอดกันมายาวนานและได้เปรียบด้านการขนส่งสินค้าเรื่องระยะทางและเวลาในการขนส่ง และสามารถขนส่งสินค้าไปเวียดนามและประเทศจีนตอนใต้ หรือขนส่งผ่านประเทศเวียดนามเพื่อไปท่าเรือ วุงอ่าวและท่าเรือไฮฟองเพื่อส่งสินค้าไปยังประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียง (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้หวัน) นับได้ว่าเป็นโอกาสทางการขนส่งด้านโลจิสติกส์ นอกจากทางขนส่งทางน้ำและทางบก จังหวัดนครพนมสามารถใช้การขนส่งทางอากาศผ่านสนามบินนครพนมที่มีความพร้อมจะเป็นสนามบินนานาชาติได้ อีกทั้งธนาคารแห่งเอเชีย (ADB) มีแผนแม่บทโครงการเชื่อมต่อทางรถไฟ จากจีนไปประเทศเวียดนาม และต่อไปที่ประเทศกัมพูชาและมีจุดแยกเส้นทางฝั่งขวาทางตะวันตกของสปป.ลาว มีปลายทางที่เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน และในอนาคตประเทศไทยก็มีแผนการสร้างทางรถไฟเพื่อรองรับ โครงข่ายเส้นทางรถไฟแห่งนี้ โดยขนส่งทางรางจะเปิดเส้นทางรถไฟสายบ้านไผ่ (ขอนแก่น) – มหาสารคาม – มุกดาหาร – นครพนม ด้านปริมาณการค้าชายแดนมีมูลค่าการเจริญเติบโตสูงขึ้นจึงเป็นโอกาสอันดีที่จะช่วยส่งเสริมด้านการค้าผ่านชายแดนทำให้ประเทศไทย มีโอกาสทางการค้ากับสปป.ลาวมีอัตราสูง เนื่องจากสปป.ลาว มียอดการนำเข้าสินค้าจากไทยเป็นอันดับ1 ซึ่งสินค้าไทยมีส่วนแบ่งการนำเข้าสินค้าประมาณร้อยละ 67 ด้านสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงในพ.ศ.2559 ได้แก่หน่วยบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์ เครื่องดื่มบำรุงกำลัง ผลไม้สด

ตามลำดับ ทางด้านหน่วยบันทึกข้อมูลคอมพิวเตอร์คาดการณ์ว่าแนวโน้มการส่งออกเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นสินค้าทางด้านเทคโนโลยีที่ได้รับอิทธิพลจากระบบเศรษฐกิจโลกที่เป็นยุคโลกาภิวัตน์ สินค้าด้านเครื่องตีพิมพ์กำลังคาดการณ์ว่าแนวโน้มการส่งออกยังคงเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมของวัยทำงาน ส่วนสินค้าส่งออกที่ไม่ติดอันดับ 1 ใน 5 คาดการณ์ว่าสินค้าประเภท เครื่องใช้ไฟฟ้า และวัสดุก่อสร้าง เครื่องนุ่งห่มต่างๆ เป็นต้น มีแนวโน้มการส่งออกเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพราะรัฐบาลสปป.ลาว ได้มีการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเฉพาะทำแขก สนับสนุนทางภาคอุตสาหกรรมต่างๆได้แก่ อุตสาหกรรม สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องตีพิมพ์ และ อุตสาหกรรมบริการ เป็นต้น ทำให้ประชากรลาวมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เกิดการจับจ่ายใช้สอยและปรับปรุงบ้านเรือนตามสถานะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นสินค้าเหล่านี้จึงมีแนวโน้มอัตราส่งออกเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต (อดิศักดิ์ เทพอาสน์: 2558)

เอกสารอ้างอิง

เจ้าหน้าที่จุดผ่อนปรนการค้า อำเภอธาตุพนมสภามัคคี. (2560, มีนาคม 6). สัมภาษณ์.

เจ้าหน้าที่จุดผ่อนปรนการค้าโพธิ์ไทร อำเภอบ้านแพง. (2560, กุมภาพันธ์ 2). สัมภาษณ์.

เจ้าหน้าที่จุดผ่อนปรนการค้าอำเภอท่าอุเทน. (2560, มกราคม 2). สัมภาษณ์.

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดนครพนม. (2556). *จุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนการค้า*. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2556, จาก <http://www.nakhonphanom-imm.com>

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครพนม. (2560). *ฐานข้อมูลเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนครพนม*. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2560, จาก <http://www.dopanakhonphanom.com>

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม. (2017). *มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดนครพนม*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2560, จาก http://www.aecthaibiz.com/province/news_detail.html

สุณัฐวิทย์ น้อยโสภณ. (2559). เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน กลไกก้าวข้ามอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*. 3(2) ตุลาคม - ธันวาคม: 87-98.

องค์ความรู้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. (2560). *ข้อมูลของแต่ละประเทศใน AEC*. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2560, จาก <http://www.thai-aec.com>

อดิศักดิ์ เทพอาสน์. (2558). *ข้อมูลเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม-กระทรวง อุตสาหกรรม*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2558, จาก <http://www.industry.go.th/nakhonphanom/index.php/download/338-sez-nakornphanom/file>

อรอุมา ดอกไม้. (2560). *สถิติมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยลาวด้าน จังหวัดนครพนม*. สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2560, จาก np_ops@moc.go.th

อัคเดช นาคสุวรรณ. ปลัดอำเภอฝ่ายความมั่นคง. (2560, กุมภาพันธ์ 2). สัมภาษณ์.

Translated Thai References

The Administrative Office of Nakhon Phanom. (2017) *The Special Economic Database of Nakhon Phanom Province*. Retrieved from <http://www.dopanakhonphanom.com> (in Thai)

Amphoe Tha Uthen. List of import and export goods. (January 2, 2560). (in Thai).

The ASEAN Economic Community. (2017). *Information of each country in the AEC*. Retrieved from April 12, 2560, from <http://www.thai-aec.com>. (in Thai).

- Dokmai, Onauma. (2017). *Statistics on border trade between Thai Lao Dan Nakhon Phanom Province*. Retrieved from np_ops@moc.go.th. (in Thai)
- Immigration to Nakhon Phanom. (2013). *Permanent border and trade concession points*. Retrieved from <http://www.nakhonphanom-imm.com> (in Thai)
- Nakhon Phanom Provincial Commercial Office. (2017). *The value of the border trade of Nakhon Phanom province*. Retrieved from January 20, 2560, from http://www.aecthaibiz.com/province/news_detail.html. (in Thai).
- Naksawun, Akadej. Chief of the security affairs group. (2017, February 2). Interview. (in Thai).
- Noisopha, Sunuttavee. (2016). Special Economic Zone. Border crossing mechanism of trade barriers and international investment. *Journal of Sri Prathom Chonburi*. 3(2) October - December: 87-98. (in Thai).
- Point for Border Trade Amphoe thatphanom. (March 6, 2560). Interview. (in Thai).
- Point for Border Trade Pho Sai Amphoe Ban Phang. (2017, February 2). Interview. (in Thai)
- Teparosn, Adisak. (2015). *Special Economic Zones of Nakhon Phanom - Ministry of Industry*. Retrieved from <http://www.industry.go.th/nakhonphanom/index.php/download/338-sez-nakomphanom/file> (in Thai).